

30 september 2013

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [land],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. R. Hebly, advocaat te Amersfoort,

tegen:

wijlen **[naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van Broedercongregatie Onze Lieve Vrouw van Zeven Smarten.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 29 mei 2013.

Op 21 juni 2013 is bij de griffie namens de congregatie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van mr. J.L.R. Kenens, advocaat te Leiden.

Op 28 augustus 2013 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen, vergezeld van zijn broer de heer [naam]. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Hebly voornoemd.

Namens de Congregatie is verschenen Broeder [naam], Overste van voormelde congregatie, bijgestaan door mr. F. Niessen, advocaat te Amersfoort.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klager is in 1954 door de Kinderbescherming in de jeugdinstelling [naam] geplaatst, dat onder leiding stond van bovengenoemde Congregatie. Hij verbleef daar tot ongeveer 1960 en ging vervolgens naar [internaat], dat eveneens onder leiding van deze Congregatie stond. Aangeklaagde was werkzaam in de keuken en de bakkerij van het internaat [jeugdinstelling] en klager herinnert aangeklaagde als hoofd/leidinggevende van de bakkerij. Op een zondag moest klager de pannen naar de keuken brengen. Aangeklaagde zei toen tegen hem dat hij nog een extra stukje vlees voor hem had. Ook zei hij tegen klager dat klager maar naar de bakkerij moest komen als hij koek of snoep wilde, maar dan zonder dat iemand hem zag. Klager is vervolgens een aantal malen snoep gaan halen bij aangeklaagde in de bakkerij. Op een gegeven moment zei aangeklaagde dat hij nog meer snoep had, daarvoor moest klager naar

zijn kamer komen. Toen klager in de kamer van aangeklaagde was, moest hij aan het geslachtsdeel van aangeklaagde zitten. Ook betastte aangeklaagde het geslachtsdeel van klager. Dit heeft zich drie tot vier keer voorgedaan onder “zachte dwang.” Klager was ten tijde van het gebeuren 12, 13 jaar oud. Na [jeugdinstelling] is klager naar [internaat] gegaan, waar hij ook is misbruikt (2012T778(1)).

2.2. Klager is in 1962 bij [internaat] vertrokken omdat hij bij zijn zus in [plaats] kon wonen. Klager is in seksuele verwarring geraakt door de seksuele handelingen van de broeder (alsmede een andere broeder). Klager werd enerzijds geleerd dat ‘onkuisheid’ verboden was, terwijl hij de status van geestelijken zo hoog achtte dat hij dacht dat het dan kennelijk voor hun wel was toegestaan. Daarbij was hij verplicht om hen te gehoorzamen op straffe van represailles.

Klager heeft het misbruik als iets smerigs ervaren, waardoor hij seksueel nooit goed heeft kunnen functioneren in relaties. Als hij seks had met een vrouw van wie hij hield, had hij het gevoel dat hij haar misbruikte. Als gevolg daarvan ging hij vaak vreemd of bezocht hij een bordeel omdat hij daar dan geen gevoel bij had. Klager heeft het seksueel misbruik lang voor zich gehouden. Uit schaamte heeft hij partners slechts summier ingelicht over het misbruik. Zijn relaties zijn vooral stukgelopen omdat hij niet kon voldoen aan de verwachtingen van een normale seksuele relatie.

2.3. Klager beoogt met de klacht erkenning en genoegdoening te krijgen voor hetgeen hem is aangedaan waardoor hij hoopt het achter zich te kunnen laten.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. Namens de Overste is in de reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Aangeklaagde was van [datum] tot [datum] werkzaam op [jeugdinstelling]. Vervolgens is hij tot [datum] als leraar werkzaam geweest op [instelling]. Van [datum] tot [datum] was hij weer werkzaam op [jeugdinstelling] als leraar [vak] op de technische school en leidinggevende op die school, daarna was hij er tot [datum] overste.

Na bespreking van het door klager aangevoerde wordt in de reactie aangegeven dat er wellicht sprake is van een persoonsverwisseling. Aangeklaagde werkte op zondag niet in de keuken maar bereidde lessen voor en schreef lesboeken. Het door klager aangevoerde steunbewijs is onvoldoende specifiek om zijn klacht te ondersteunen. De klacht tegen aangeklaagde met zaak nummer 2012T833 is niet gegrond verklaard zodat ook hierin geen steunbewijs kan worden gevonden voor het door klager aangevoerde. De congregatie heeft benadrukt de omschreven feiten zeer verwerpelijk te vinden.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. De verklaring van klager is op de Klachtencommissie oprecht overgekomen. De Klachtencommissie acht niet aannemelijk dat sprake is van persoonsverwisseling, nu de door klager bedoelde broeder duidelijk zichtbaar is op de door hem bij het klaagschrift gevoegde foto's van de bakkerij/ bakkersleerlingen en door de Broedercongregatie is erkend dat die persoon inderdaad broeder [naam] is. In de thans voorliggende zaak zijn echter geen feiten of omstandigheden aan het licht gekomen die de verklaring van klager verder ondersteunen.

4.4. Gelet op bovenstaande overwegingen heeft de Klachtencommissie moeten vaststellen dat voor de feiten die klager heeft gesteld onvoldoende bewijs is gevonden, zodat de klacht niet gegrond kan worden verklaard; waarmee overigens bepaald niet gezegd wil zijn dat de door klager gestelde feiten niet waar zijn. Indien echter in de toekomst alsnog gegevens bekend worden die de klacht ten aanzien van deze aangeklaagde ondersteunen dan bestaat voor hem de mogelijkheid om ten aanzien van deze aangeklaagde herziening van de uitspraak te verzoeken.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Broedercongregatie Onze Lieve Vrouw van Zeven Smarten de klacht niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 30 september 2013 door mr. C.C. de Rijke-Maas, voorzitter, Mr. F.J.M. Walstock en mr. P.A. Schaafsma, leden, bijgestaan door drs. M.G.M. van Rijnstra, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.